

Raadsvoorstel

Onderwerp Gemeenteraadsverkiezing op 16 maart 2022
Steller/telnr. Jan van Dijken/ 70 25 Bijlagen 1

Registratienummer 610755-2021
Classificatie Openbaar Geheim Vertrouwelijk (bij gebruik van
persoonsgegevens)

Portefeuillehouder Schuiling
Langetermijn agenda (LTA) LTA ja: Maand Jaar
Raad LTA nee: Niet op LTA

Voorgesteld raadsbesluit

De raad besluit:

- I. het tekort op het verkiezingsbudget dat resteert van € 172.000,-- te dekken door een onttrekking aan de Algemene Reserve;
- II. de gemeentebegroting 2022 op deelprogrammaniveau overeenkomstig te wijzigen;
- III. kennis te nemen van de voorbereidingen van de organisatie van de gemeenteraadsverkiezing 16 maart 2022.

Samenvatting

Op woensdag 16 maart 2022 worden de leden van de raad van de gemeente Groningen gekozen. Vanwege de coronapandemie is de Tijdelijke wet verkiezingen covid-19 verlengd tot 1 juli 2022. Dat betekent dat bij de gemeenteraadsverkiezing op maandag 14 en dinsdag 15 maart 2022 vervroegd wordt gestemd en dat er mogelijk maatregelen noodzakelijk zijn met betrekking tot de veilige afstand, persoonlijke bescherming en hygiënevoorschriften. De totale kosten van deze verkiezing inclusief deelname aan het experiment centrale stemopneming ramen we voor 2022 op 1,1 miljoen euro. Via het Gemeentefonds ontvangen we een extra vergoeding van € 418.000,-- voor het organiseren van de gemeenteraadsverkiezing voor de uitvoering van de maatregelen die voortvloeien uit de Tijdelijke wet verkiezingen. Wat resteert is een tekort van € 172.000,-- en we stellen de raad voor dit bedrag te onttrekken aan de Algemene Reserve.

Vervolg voorgesteld raadsbesluit

Aanleiding en doel

Op woensdag 16 maart 2022 worden de leden van de raad van de gemeente Groningen gekozen. Vanwege de coronapandemie is de Tijdelijke wet verkiezingen covid-19 verlengd tot 1 juli 2022. Dat betekent dat bij de gemeenteraadsverkiezing op maandag 14 en dinsdag 15 maart 2022 vervroegd wordt gestemd en dat er mogelijk maatregelen noodzakelijk zijn met betrekking tot de veilige afstand, persoonlijke bescherming en hygiënevoorschriften. De mogelijkheid van briefstemmen is niet meer opgenomen. Welke covid-maatregelen bij de gemeenteraadsverkiezing van kracht zullen zijn hangt af van de epidemiologische situatie van dat moment.

Gelet op dat de regelgeving nu bekend is, is het van belang om nu snel duidelijkheid te verschaffen over de organisatie van de gemeenteraads-verkiezing met inachtneming van de coronamaatregelen. Uitgangspunt is dat het voor kiezers veilig is om te stemmen en het voor stembureauleden veilig is om hun werk te doen in de stemlokalen. In dit raadsvoorstel informeren wij u ook over de voorbereidingen van deze verkiezing.

Stemlokalen

Doel en randvoorwaarden stemlokalen

Het doel is voor deze verkiezing voldoende stemlokalen aan te wijzen en daarbij de kiezers zoveel mogelijk te kunnen spreiden, daarbij rekening houdend met een goede geografische spreiding en een goede toegankelijkheid en het vervroegd stemmen op 14 en 15 maart 2022. Met inachtneming van de coronamaatregelen worden alleen stemlokalen gebruikt, waar de kiezer zijn stem op een verantwoorde manier kan uitbrengen en waar stembureauleden op een veilige manier hun werk kunnen doen. Dit betekent dat bij deze verkiezing vooral stemlokalen worden ingericht op geschikte, openbaar toegankelijke locaties, zoals sportlocaties, buurthuizen, kerken en eigen gebouwen.

148 stemlokalen op 121 locaties

Voor de gemeenteraadsverkiezing worden op 16 maart 2022 in de gemeente Groningen 148 stembureaus ingesteld. Deze locaties zijn geografisch goed verspreid over de wijken. Vanwege het ontbreken van geschikte locaties worden voor de gebieden Hoornsemeer, Hoornse Park, Piccardthof en de Schildersbuurt evenementententen als stemlocatie ingericht. Ook wordt er een stembureau voor doven en slechthorenden en een stembureau voor blinden en slechtzienden ingericht. In het stembureau voor blinden en slechtzienden kan worden gestemd met behulp van een stemmal met audio-ondersteuning.

Het stembureau bij het hoofdstation is geopend van 06.30 uur – 21.00 uur. Alle overige stembureaus zijn geopend van 7.30 uur tot 21.00 uur.

Vervroegd stemmen

Bij deze verkiezing is het mogelijk om op maandag 14 maart en dinsdag 15 maart 2022 vervroegd te stemmen met als doel om grote drukte op de stembureaus te voorkomen en de opkomst van de kiezers te spreiden over drie dagen. Voor het vervroegd stemmen op maandag 14 maart en dinsdag 15 maart 2022 worden verspreid over de gemeente op beide dagen 16 stemlocaties geopend. Dit is ruim meer dan de voor de gemeente Groningen wettelijk vereiste van 10 stemlokalen voor vervroegd stemmen. Hiervoor is gekozen om de spreiding en bereikbaarheid van stemlokalen ook bij het vervroegd stemmen goed te kunnen waarborgen. De (wettelijke) openingstijden van de stemlokalen zijn net als op woensdag 16 maart 2022 van 07.30 – 21.00 uur.

Indien de corona-ontwikkelingen daarvoor aanleiding geven, heeft het college van burgemeester en wethouders de (wettelijke) mogelijkheid om tot het laatste moment stemlokalen te schrappen of aan te wijzen.

Toegankelijkheid stemlokalen

Bij het aanwijzen van corona-veilige stemlocaties is ook rekening gehouden met de eisen voor de toegankelijkheid. De locaties Centrum de Poort (locatie Moesstraat) en de Sint-Franciscuskerk zijn niet rolstoeltoegankelijk.

Informatie over de stemlokalen wordt op de gebruikelijke wijze gecommuniceerd naar de kiezers via de gemeentelijke website, publicaties en in de verkiezingskrant, die huis-aan-huis wordt bezorgd. Voor een overzicht van alle stemlokalen wordt verwezen naar de bijlage die bij deze brief is gevoegd.

Stembureauleden

Voor een stembureau worden ten minste vijf stembureauleden benoemd. Indien noodzakelijk wordt er bij de telling een extra stembureau lid ingezet om te helpen bij de telling. Stembureauleden moeten beschikken over voldoende kennis en

vaardigheden op het terrein van het verkiezingsproces. Ze nemen daarvoor deel aan een verplichte training. De geschiktheid van de stembureauleden wordt beoordeeld op basis van een af te leggen toets. De trainingen vinden digitaal plaats. Daarbij krijgen de stembureauleden aanvullende s in verband met de eventueel geldende coronamaatregelen.

Door de eventueel geldende anderhalvemeter maatregel kunnen er minder kiezers dan anders tegelijkertijd in het stemlokaal aanwezig zijn. Om te waarborgen dat niet te veel kiezers tegelijkertijd in het stemlokaal zijn, zullen de kiezers bij de ingang van het stemlokaal worden opgevangen door een lid van het stembureau. De stembureauleden zorgen voor de orde in het stemlokaal.

Kiezers

Op de stempassen van de kiezers wordt een stemlokaal in de buurt vermeld. Om onnodige bewegingen in de gemeente te voorkomen wordt kiezers geadviseerd om zoveel mogelijk in het vermelde stemlokaal te gaan stemmen en wordt gewezen op de mogelijkheid van vervroegd stemmen op maandag 14 maart en dinsdag 15 maart 2022. Kiezers die gaan stemmen moeten naast de geldende orderegels in een stembureau ook rekening houden met eventueel aanvullende hygiënemaatregelen. Om de verspreiding van het coronavirus tegen te gaan moeten kiezers die het virus hebben thuisblijven even als hun huisgenoten. Om te stemmen kunnen zij gebruik maken van het geven van een volmacht. Naast de bestaande mogelijkheid van onderhandse volmachtverlening, kan de kiezer digitaal een schriftelijke volmacht aanvragen. Een kiezer mag naast zijn eigen stem maximaal twee volmachtstemmen uitbrengen. Coronamaatregelen zoals een gezondheidscheck, hygiënemaatregelen en persoonlijke beschermingsmiddelen kunnen bij ministeriele regeling nog gewijzigd worden afhankelijk van de epidemiologische situatie van dat moment.

Verkiezingstaxi

Ook bij de gemeenteraadsverkiezing rijdt er op 14, 15 en 16 maart 2022 in de gemeente Groningen een verkiezingstaxi. Kiezers met een lichamelijke beperking of ouderdom die er voor kiezen om zelf naar het stemlokaal te gaan, kunnen met deze taxi gratis naar het stemlokaal in de buurt van hun woonadres. Zo kunnen zij hun kiesrecht zelfstandig uitoefenen.

Het tellen van de stemmen

Het tellen van de vervroegd uitgebrachte stemmen vindt plaats op woensdag 16 maart 2022 in MartiniPlaza, Leonard Springerlaan 2, 9727 KB Groningen vanaf 09.00 uur door een door het college ingesteld gemeentelijk stembureau voor vervroegd stemmen. Het vervroegd tellen maakt onderdeel uit van de procedure centrale stemopneming, dat betekent dat alleen op lijstniveau wordt geteld. De uitkomsten mogen pas na 21.00 uur bekend worden gemaakt.

Het tellen van de stemmen op kandidaatniveau vindt centraal plaats op donderdag 17 maart 2022 samen met de stemmen die op 16 maart 2022 zijn uitgebracht. Tot die tijd worden de stembussen bewaard in een beveiligde opslagplaats. Vanwege de deelname aan het experiment centrale stemopneming vindt op woensdag 16 maart 2022 na beëindiging van de stemming om 21.00 uur in alle stemlokalen eveneens een voorlopige telling plaats op partijniveau. Op basis van deze tellingen wordt een voorlopige uitslag en een voorlopige zetelverdeling bekend gemaakt. Na het vaststellen van de voorlopige uitslag zorgen de stembureaus er voor dat alle bescheiden worden ingepakt. De stembussen en alle stembescheiden worden opgehaald en veilig bewaard.

Centraal tellen

Voor de gemeenteraadsverkiezing doet de gemeente Groningen weer mee aan het experiment centrale stemopneming. Bij besluit van 22 december 2021 heeft uw raad hiervoor toestemming gegeven. Het experiment houdt in dat op 16 maart 2022 na sluiting in de stembureaus de uitgebrachte stemmen op partijniveau worden geteld. Het tellen van de stemmen die op de afzonderlijke kandidaten zijn uitgebracht gebeurt de volgende dag op donderdag 17 maart 2022 met eventuele uitloop naar vrijdag 18 maart 2022 in MartiniPlaza, Leonard Springerlaan 2, 9727 KB Groningen door een door burgemeester en wethouders ingesteld gemeentelijk stembureau.

Het tellen op kandidaatniveau geldt ook voor de stemmen die op 14 en 15 maart 2022 zijn uitgebracht. Nadat de telling is beëindigd stelt het gemeentelijk stembureau centrale stemopneming ter plaatse in een openbare zitting de uitkomsten vast en maakt deze bekend.

De definitieve uitkomsten per partij, per kandidaat en de definitieve zetelverdeling worden in een openbare zitting vastgesteld door het centraal stembureau op maandag 21 maart 2022 om 10.00 uur.

Communicatie

Net als bij vorige verkiezingen worden kiezers geïnformeerd over de aanstaande verkiezing via informatie op de gemeentelijke website, publicaties in de dagbladen, social media en verkiezingsborden. Daarnaast is er aandacht voor opkomstbevordering met het verspreiden van een verkiezingskrant en het gebruik van een meertalige StemWijzer. Speciale aandacht is er voor niet-Nederlandse stemgerechtigden. Deze doelgroep wordt extra geïnformeerd over hun kiesrecht door een aparte campagne voor internationals/expats en Engelstalige verkiezingsinformatie. Hiermee wordt

uitvoering gegeven aan de motie ‘Wijs Groningers die geen Nederlands spreken op hun stemrecht’ die op 27 maart 2019 door de raad is aangenomen.

In de aanloop naar de gemeenteraadsverkiezing wordt aan kiezers ook voorlichting gegeven over de eventuele COVID-19 maatregelen in de stemlokalen. Waar mogelijk zullen kiezers worden opgeroepen om zo gespreid mogelijk te gaan stemmen zodat piekmomenten worden voorkomen. De landelijke voorlichtingscampagne wordt aangevuld met lokale, gemeentespecifieke informatie over de locaties en openingstijden van de stemlokalen, de locaties en tijdstippen van de stemopnemingen en het vaststellen van de uitkomsten van de uitgebrachte stemmen.

Verkiezingsborden

Voor de gemeenteraadsverkiezing in 2022 wordt gebruik gemaakt van 16 dubbelzijdige verkiezingsborden. De verkiezingsborden staan in winkelcentra verspreid over de gemeente.

Kader

Het onttrekken van gelden aan de Algemene Reserve is een bevoegdheid van de raad

Argumenten en afwegingen

Zie bij: financiële consequenties

Maatschappelijk draagvlak en participatie

N.v.t.

Financiële consequenties

De totale kosten van deze verkiezing inclusief deelname aan het experiment centrale stemopneming ramen we voor 2022 op 1,1 miljoen euro.

Voor de uitvoering van een reguliere verkiezing is een budget beschikbaar van € 500.000,--. Voor deelname aan het experiment centrale stemopneming stelt het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties een vergoeding beschikbaar van € 10.000,--. Daarnaast ontvangen we via het Gemeentefonds een extra vergoeding van € 418.000,-- voor het organiseren van de gemeenteraadsverkiezing voor de uitvoering van de maatregelen die voortvloeien uit de Tijdelijke wet verkiezingen. Wat resteert is een tekort van € 172.000,-- en we stellen de raad voor dit bedrag te onttrekken aan de Algemene Reserve.

Begrotingswijziging die hoort bij de onttrekking aan de Algemene Reserve:

Betrokken directie(s)		Publieke Dienstverlening							
Naam voorstel		Gemeenteraadsverkiezingen op 16 maart 2022							
Besluitvorming (orgaan + datum)		Raad							
Incidenteel / Structureel		I							
Soort wijziging		Exploitatie							
Financiële begrotingswijziging		<i>Bedragen x 1.000 euro</i>							
Programma	Deelprogramma	Directie	I/S	Lasten	Baten	Saldo voor res. mut.	Toev.res.	Onttr. res.	Saldo na res. mut.
04 Dienstverlening en bestuur	04.1 Dienstverlening	Dir. Publieke Dienstverlening	I	172		-172			-172
04 Dienstverlening en bestuur	04.2 College, raad, wijkvernieuwing en gebied	Concernposten	I			0		172	172
TOTALEN BEGROTINGSWIJZIGING				172	0	-172	0	172	0
<i>Inhoudelijk toelichting op de begrotingswijziging</i>									
Op woensdag 16 maart 2022 is de verkiezing van de leden van de raad van de gemeente Groningen. De verwachte kosten van de verkiezingen van in totaal 1,1 miljoen euro kunnen we niet volledig dekken uit het reguliere budget van € 500.000,-- en het extra budget incidentele budget van € 428.000,--. We stellen voor het restant bedrag van € 172.000,-- te dekken door een onttrekking aan de Algemene Reserve.									

Door autonome ontwikkelingen is het huidige budget niet meer voldoende om de kosten van een reguliere verkiezing de komende jaren te dekken. De gestegen kosten kunnen worden verklaard door de groei van de gemeente (herindeling per 1-1-2019), toename van de verkiezingswerkzaamheden door regelgeving en de prijsontwikkelingen in de markt (CBS-index laatste 4 jaren ruim 7%): de bovengemiddeld gestegen kosten voor drukwerk stembiljetten en bezorging stempassen en kandidatenlijsten 90 duizend euro; stembureaumaterieel 35 duizend euro; huur grotere en dus duurder

stemlocaties 35 duizend euro; kosten ter bevordering van de inclusiviteit 25 duizend euro; meerkosten centrale stemopneming en beveiliging 55 duizend euro; hogere ICT-kosten 35 duizend euro, vergoedingen stembureauleden 25 duizend euro; personeelskosten (overuren inzet van vrijwilligers) 30 duizend euro; inzet Stadsbeheer opbouw stemlokalen en transport 30 duizend euro en overige 15 duizend euro. We verwachten een tekort per verkiezing van € 375.000,-; dit tekort betrekken we bij de begroting 2023. We gaan voor een structurele verhoging omdat we de komende 5 jaar elk jaar een reguliere verkiezing hebben. Via de voortgangsrapportages 2022 houden we de raad op de hoogte van de financiële afwikkeling van de gemeenteraadsverkiezing 2022.

Overige consequenties

N.v.t.

Vervolg

Via de voortgangsrapportages 2022 houden we de raad op de hoogte van de financiële afwikkeling van de gemeenteraadsverkiezing 2022.

Lange Termijn Agenda

N.v.t.

**Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,**

**burgemeester,
Koen Schuiling**

**secretaris,
Christien Bronda**

Dit raadsvoorstel is elektronisch aangemaakt en daarom niet ondertekend.